

**Incipiunt autem verba sancti Egidij de
vitiis fratrum minorum**

Gracia dei et virtutes sunt scala
et via ascendendi in celum. vicia
vero et peccata sunt via et scala
descendendi ad infernum. vicia
et peccata sunt toxicum. virtutes vero et bona
opa sunt iheriacum. Gratia attrahit gratiam et
vnum viciu trahit ad aliud. gratia non vult
laudari. viciu non vult despici. Deus in humi-
litate requiescit. paciētia est figura eius. pu-
ritas cordis videt deum. deuotio manducat
ipsum. si amas amaberis. si times timeberis. si
seruis seruietur tibi. si bene te geris de alijs.
alii se bene gerent de te. **B**onus ille qui amat et
non desiderat amari. bonus ille qui seruit et non
desiderat tantum seruari. bonus qui bene gerit
se de alijs et non desiderat bene geri se de alijs.
et quia hec magis sunt idcirco stulti ad ea non attē-
gunt. **T**ria sunt magna valde et vtilia. que
quisque haberet. male cadere possit. **P**rimum
est. quod si omnem tribulationem que tibi acciderit
propter deum in pace sustineas. **S**ecundum si de om-
nibus que facis et recipis magis humiliais.
Tertium si fideliter diligis bona que non possunt

vīdēri ocul' corporis. Oīa q̄ magis vilipē
dūtur et relinquitur ab hōib; mūdams.
magis honorātur et recipiūtur a deo et san
ctis. Et ea q̄ ampli9 diligūtur et āplectū
tur et honorātur ab hōib; mūdams. āpli9
odiūtur et relinquitur et vilipēdūtur a deo
et factis. Oīa enī odiēda diligit hō miser et
diligēda odit. Inrogauit seml' frat' Egidij
quēdā frēz dices. habes tu bonā aiā; Respo
dit frater ille, frater mī nescio, dixit ei frat'
Egidij, facta cōtritio. facta hūilitas. san
cta caritas. facta deuocō et facta leticia. faci
unt aiām bonām et factam

De fide

Omnia q̄ p̄nt excogitari narrari vidēri l'
palpari. nō sūt respectu eoz q̄ nec ex
cogitari nec vidēri nec palpari p̄nt. Oēs sa
pientes et facti q̄ fuerūt et sūt et erūt q̄ locuti
sūt ul' loquēt' de deo. nō dixerūt nec vniq̄
dicēt de deo i opacōe ei? qd̄ ēn' sic ē cuspis
vni? ac? i opacōe celi et terre et oīm creatu
raz q̄ in eis sūt. et plusq̄ mīlies mīn'. Tō
eī fact' scriptuā loq̄tur tāq̄ balbuciēdo. sic
mat' balbuciens cū filio suo puulo. q̄ alit'
nō pōt intelligere vrbā ei? dicebat sel' egi
dij? cui dā iudici seculari. credis tu qd̄ dō
dei sūt mag'. Inquit, credo, cui dixit, nōdo tibi

quod non credis. Et adiecit, quantum valent omnes facultates tue. Respondit iudex. Valent forsitan mille libras, dixit ei frater. Egidius. Dares tu pro millibus libris? Respondit, dare valde libenter. Dixit ei frater. Egidius. Certum est quod terrena omnia nichil sunt respectu celestium, cur igitur hoc non das pro illis? Respondit iudex. Credis tu quod homo tantum operetur quantum credit? Respondit frater Egidius, sancti et sancte bona que potuerunt facere studuerunt opere exercere, et que non potuerunt complere, compleverunt sanctis desideriis, et defectum operis suppleverunt ipsius desiderium sanctum. Si quis haberet perfecte fidem, veniret in talem statum in quo daretur ei plena certitudo, homini qui certitudinaliter expectat magnum et eternum bonum, quid mali potest facere ei aliquid quod malum? Et homini qui expectat eternum malum, quid boni potest ei facere aliquid bonum? Nunquam tamen debet aliquis desperare dum vivit de misericordia dei, quia vix est arbor ita spinosa et nodosa quam non possunt homines planam et pulchram facere et eam orare, multo magis non est quis ita gravis peccator in mundo quem non potest deus gratia et virtutibus adornare. De dilectione dei et proximi

Dilectio dei et proximi maior est omnibus
virtutibus. Dicebat frater Egidius
cui dam fratri spiritali amico suo credis
tu quod ego diligam te. Respondit frater ille
credo, dixit ei frater Egidius. Non credas
tibi. quod solus creator est ille qui vere dili-
git creaturam et amor creature nichil est respe-
ctu amoris creatoris. Dixit quidam alii fratri
Egidio, propheta dicit quod omnis amicus fraudu-
ter incedit. Respondit. Ideo sum tibi fraudu-
lus quod bonum tuum non facio meum. Quanto enim
amplius bonum tuum facere meum, tanto magis
tibi fraudulenter. Quanto enim amplius quis le-
ty fuerit de bono proximi, tanto erit magis
particeps boni illius. Si vis ergo particeps
esse boni omnium, gaudere de bono omnium,
bonum aliorum facis tuum. si tibi placet
Et malum aliorum facis tuam custodiam
si tibi displicet, haec est via salutis ut sis letus
et gaudens de bono proximi, dolens de ma-
lo suo. Et credas bona de aliis, de te mala
et honores alios et te despicias, qui non
vult alios honorare non habitus, et qui non
vult cognoscere non cognoscetur, et qui non
vult fatigari non requirit, laboricium fru-
ctuosum super omnem laboratum est studere pietati

et certum. Quod
dicitur est pium
et effectum magis
natur dicitur. Ego
pore et alii proprie.
ire esse pium tunc
me et manu pium
indulgent ab amico
ad me me. Et tam
efficitur in toto
bonorum dei et in
et malum et magis
et in ipso magis me
magis et fieri in
idee quod locum et
ro motus et dicitur
ti. Quo enim dicitur
vel. Multa dicitur et
et dicitur de o. malo et
bonum. **D**e hunc
Dicitur potest et
et pium dicitur
re dicitur. Et dicitur
magis etiam ad me
dicitur et capite dicitur
dicitur et me et me

et benignitati. Quid quod sit sine amore et
 deuotione non est placitum deo nec sanctis eius.
 Ex suis efficitur homo pauper et ex diuinis
 efficitur diues. Ergo diuina debet homo dili-
 gere et alia contempnere. Quid est magis quam
 scire esse gratum beneficiis dei et scire reprehen-
 dere se de malis propriis. In hac scola vellem
 studuisse ab initio mundi et studere usque
 ad finem mundi. si tamen vixissem et victurus
 essem scilicet in consideratione et commendatione
 beneficiorum dei et in consideratione et reprehensio-
 ne maleficiorum meorum. tamen si defectum ha-
 berem in reprehensione mei de maleficiis meis
 nullum defectum haberem in consideratione dei.
 Vides quod ioculatores et mimi commendant mi-
 ro modo eos qui dant eis unum camicium vestimen-
 ti. Quid enim debemus facere domino deo nos-
 tro? Multum deberes esse fidelis illi qui vult
 te liberari ab omni malo et tribuere tibi omne
 bonum.

De humilitate

Nemo potest venire in cognitionem dei
 nisi per humilitatem. Via eundi sursum est
 ire deorsum. Et omnia pericula et omnes casus
 magni qui acciderunt in mundo non nisi per
 leuacionem capitis acciderunt. sicut patet in illo qui
 fuit creatus in celo et in adam in phariseo

euāgelico ⁊ multis alijs. Et magna bonā
q̄ facta sūt ppter flexionem capitis euene
rūtut pat; in beata virgīe et ī publicano
⁊ in sācto latrone ⁊ ī multis alijs. Nō posse
m? nos habere vnā molem ḡuem q̄ face
ret nos semp capita incliare. tūc dixit ei q̄
dā frater; quō possem? nos fugere istā
supbiā. Et ille lauam dē tibi manū. vbi po
fueis os ibi tene pedes. si consideres benefi
cia dēi debes incliare caput tuū ⁊ si oñdēs
pccā tua debes caput tuū filiter inclinare.
De aut̄ illi q̄ querit dē sua malicia honorari
Vnde ḡdus huilitatis in homine est cog
noscere se esse semp contrarium bono suo.
Rarum etiam huilitatis reputo. reddere
aliena non sibi appropriare ea. hoc ē oīa
bona deo attribuere cuius sunt. sibi attri
buere mala sua. Beatus ille qui ita vilē
se reputat coram hominib; sicut vilem se
ēē inuenit corā deo. Beatus ille qui iudi
cat seipsum modo. qz non viuet ad iudiciū.
Beatus q̄ ambulat fidelit̄ ad iudiciū ⁊ obe
diētiam alteri? hoc enī fecerūt apli etiā p̄
q̄ spū sācto fuerūt repleti. q̄ vult pacē ⁊
tranq̄llitatē habere. d; oēm hōē; supiore
suū reputare. Btūs ille q̄ nō vult videri

is vno melle: m
in quibus gratia p
dicit colerare m
hōe meli oadū
in plecti. Si quis
te mō ⁊ reputare le
tūm m hōe esse hū
vōle loquē p pacē a
as videri meli velle
in hōe facti pelli m
modū meli pelli m
hōe velligat mē m
vōle facit hōe meli se
vōle mōle hōe gnam mō
p̄p̄mō. Quare equis
metari hōe ad vōle
ret tam sup equ non de
de hōe hōe sup equ mōle
hōe hōe hōe hōe hōe hōe
p̄ hōe hōe hōe hōe hōe
De mōle m
S hōe dōi lāctia
notum expelle m
que nō p̄p̄mō hōe hōe
m qz timem mōle hōe
mōle hōe mōle hōe

suis verbis et moribus nisi in illa compositione
 in qua diuina gratia composuit eum. **B**eatus
 qui scit conseruare et abscondere reuelaciones
 dei. quod nichil occultum quod non reuelet deus
 quando placet sibi. **S**i quis esset sanxior homo
 de mundo et reputaret se maiorem peccatorem
 de mundo. in hoc esset humilitas. humilitas
 nescit loqui. et patientia non audet loqui. huili-
 tas videtur michi esse sicut fulgur. sicut e-
 ni fulgur facit percussiones terribiles et per
 modum nichil potest inueniri ex eo. sic humi-
 litas dissipat omne malum et est inimica omnis
 peccati. et facit homines nichil se reputare. **H**uili-
 tatem inuenit homo gratiam coram deo et pacem cum
 proximo. **S**icut rex quis magnus si vellet
 mittere filiam suam ad aliquem locum. non pone-
 ret eam super equum non domitum superbum et cal-
 citrosum sed super equum mansuetum suauiter am-
 bulantem. sic deus non ponit gratiam suam in su-
 perbis sed in humilibus et in mansuetis.

De timore domini

Timor domini sanctus. omnem malum ti-
 morem expellit et custodit illa bona
 que non possunt lingua exprimi nec etiam cogi-
 tari. quod timorem domini habere maximum do-
 num dei est. nec omnibus datum. **Q**ui non

timet ondit se non habere quod prodat, timor
domini regit et gubernat huiusmodi, et facit eum vivere
in gratia. Si quis haberet gratiam dei, timor
dei conseruat eam, et si non habet facit ad eam
perire. Omnes creature rationabiles que cecide-
runt nunquam cecidissent si hoc deo habuissent.
Hoc factum donum est michi sanctorum et san-
ctarum. Et quanto aliquis magis est gra-
tiosus non est nimis humilis et timoratus, et
virtus in quo homines minus se exercent non
est minor alijs. Homo qui offendat in-
tantum deum suum quod dignus est morte, cum
qua securitate potest ante presertiam eius
ire? Beatus qui se cognoscit vniciter in
carcere esse in hoc mundo, et semper dominum suum
offendisse. Multum valde debet homo ti-
mere a supbia ne precipitet eum a seipso, et
a simili tui time semper et caue non est perfecta se-
curitas huius dum est in hoc mundo inter inimicos.
Inimicus est caro vestra et ipsa cum de omnibus semper
est aduersus animam. Maiorem ergo timorem
debet homo habere, ne malicia sua propria deum
eat eum quod de alia re de mundo. Improprie est enim
quod homo potest ad gratiam dei ascendere vel in ea pro-
seuerare sine sacro dei timore et sancto pauore,
quod non habet timorem dei signum habet per eum. Timor

dñi facit humiliter obedire. ⁊ caput vsqz
 ad terrā flectere sub iugo obediētie sacte.
 Et quanto quis maiorē dei timorē habet.
 tāto plus orat. Cui aut datur g̃tia sacte
 oracōnis. nō est puū donum. Opera hoīs
 q̃ tuncūqz videantur mag̃ nō sunt sc̃dm
 estimacōem hoīs. sed sc̃dm estimacōem ⁊
 beneplacitū dei. Et ideo semp est nobis ti
 mēdum

De virtute ⁊ pace

Qui paciēter sustineret tribulacōes
 p̃pter deum cito ṽiret ad magnam
 gratiā. ⁊ esset dñs hui⁹ mūdia teneret iā
 pedē in alio mūdo. Quicq̃d hō facit siue bo
 nū siue malū. sibi metipi facit. nō debes sc̃a
 dalizari si quis tibi facit iniuriā. sed debes
 cōpati peccato eius. Sustinere debes pa
 ciēter iniurias a proximo tibi factas p̃pt̃
 deū ⁊ p̃pter proximū. ⁊ p̃pter teip̃sū. Quā
 tū quis patus est sustinere tribulacōnes
 ⁊ iniurias p̃pter deū tantū est mai⁹ apud
 deū ⁊ nō amplius. Et quāto quis est flexi
 bilis a tribulacōne ⁊ dolore sustinēdo p̃pt̃
 deū tāto minor est apud deū. ⁊ nō cōgnos
 cit quid sit deus. Si quis dicit tibi malū
 adiua illū. ⁊ si quis dicit tibi bonū redde
 illi deo. Adiuuare aut debes eum ut si dicit

tibi mala tu de te ip̄o dicas deteriora. **S**i
vis facere partem tuam bonam. fac p̄tem
tuam malam. hoc est. factū 7 dictū alterius
lauda a tuū inculpa. **E**t si vis facere p̄te
tuam malam factum 7 dictum tuum com-
mēda a partem alterius vitupera. **Q**uando
igitur aliqs contendit tecum si vis vince-
re perde. nam in fine quādo credideris te
vicisse inuenies te perdidisse. **V**ia ergo
saluacōnis est via perdicōnis. **N**on sum?
boni portatores tribulacōnum. q̄ non su-
mus sectatores sp̄ualiū consolacōm. **Q**ui enī
fideliter laboraret in se 7 p̄ se a sup̄ se. suauiter
oīa sustineret iniuriā nulli facias. a si qs̄
tibi facit iniuriā. paciēter sustine eā amo-
re dei a p̄ remissioe peccōz tuoz. **N**e offen-
das proximū h̄ trahas eū ad deū. **M**ulto ei
meliorē vnā gr̄em iniuriā sustinere sine in-
mure aliq̄ p̄pt amore dei. q̄ pascere cētū
paupes. a q̄ ieiūare usq̄ ad celū stellatū
tpe longo. q̄ p̄dest h̄i desp̄icere seip̄m a
tribulacōes suo corpi facere i ieiūijs vigi-
lijs discipulis 7 oracōibz. 7 nō posse vnā in-
iuriam sustinere a proxiō de q̄ suscipiet ma-
ius peccatū q̄ de suis q̄ portat sua p̄p̄a voluntate.
Sustinere tribulacōes sine inure magis

167
e

Re

ut garata leim q̄
deus illi qui nō
solacō m̄lo ab
spectat bono p̄mu a
quēctus solūmodo dicit
bus. Quis temp̄ tunc locū
cate sua in nullā tribulacō
bonum quod h̄ctis reuēg
debet omne in aliam a p̄ca
aliqs bono dicitur a f̄ctis
facias a facias a facias
m̄do tamē h̄ctis a m̄lo
p̄t conuincit h̄no h̄no d
ar. Quis dicitur h̄ctis
volūcōnes multā h̄ctis
dicitur tales h̄ctis a h̄ctis
esset op̄is esse dicitur m̄
retur m̄ctis. Sicut enī
vitam ip̄sum h̄ctis a h̄ctis
h̄ctis h̄ctis a h̄ctis a h̄ctis
m̄ctis h̄ctis a h̄ctis a h̄ctis

purgat peccata hōim q̄ effusio lacrimaz,
 Beatus ille q̄ semp̄ habet ante oculos suos
 peccatū suū ⁊ beneficia dei. q̄ libenter et pa-
 ciēter sustinet tribulacōnes ⁊ angustias.
 vnde debet expectare solacōes magnas
 Beatus ille qui nō petit nec desideat aliq̄
 cōsolacōem sub celo ab aliq̄ creatura. Nō
 expectat homo p̄mū a deo si huilis est ⁊
 quietus solūmodo dū bene satis fit ei in oī-
 bus. Qui semp̄ bene haberet corā oculis pec-
 cata sua in nulla tribulacōe deficeret. Oīe
 bonum quod habes recognoscere debes
 a deo ut omne malum a peccato tuo. Si
 aliquis homo fecisset ⁊ faceret oīa bona q̄
 fecerūt ⁊ faciūt ⁊ facerent omnes hōies de
 mūdo. tamē si bene se inspicit inuenit se sem-
 per contritum bono suo. Dixit ei quidā fra-
 ter. Quid faciem? si veniūt in tēpore nro
 tribulacōnes multe. Respondit. si plueret
 dñs lapides ⁊ saxa de celo. nō nocerēt. Si
 essem? tales hōies q̄les esse deberem? si hō
 esset qualis esse deberet. malū sibi cōuerte-
 retur in bonū. Sicut enī habēti malā vo-
 lūtatem ipsum bonū conūtitur in malum.
 Ita habēti bonā volūtatem omne malum
 conūtitur sibi in bonū. Oīa enim magna

ad aliā p velle suo, sic deberet hō impetu
 ire sue pmittere se regi ab alio q̄ corrigit
 eū vel ad solā memoriā dei deberet hō
 desiderare quātum est p se ⁊ alapas ⁊ co-
 laphos ⁊ ut hōies eū trāherent p capillos.
Murmuravit q̄ corā eo religios⁹ quidā
 de quadā obediētia graui sibi data. **C**ui
 dixit frater egidi⁹. **A**ice mi q̄to pl⁹ mur-
 muras. tātō plus te oneras. ⁊ quanto hu-
 milius ⁊ deuotius submiseris caput iugo
 obediētie sacte. tanto leui⁹ et suauius tibi
 erit. **T**u nō vis vitupari i hoc mūdo ⁊ vis
 honorari i alio. nō vis maledici ⁊ vis bene-
 dicit⁹ nō vis laborare ⁊ vis q̄escere. decept⁹
 es. q̄ p vituperium venit ad honores. p
 maledictionē habetur benedictio. p labo-
 rem req̄es **P**roubiū x̄rū est. **Q**ui nō vult
 dare de eo qd̄ diligit. nō pōt de eo habe-
 re qd̄ vult. **N**on mireris si proxim⁹ aliquñ
 te offendit. q̄ martha q̄ sancta fuit vole-
 bat prouocare dñm oīra sororē suā car-
 lē. tamē iniuste murmurabat martha de
 maria. q̄ quātō plura mēbra amiserat quo
 ad vsum maria quā martha tātō plus la-
 borabat quā amiserat enī loq̄lam visū au-
 ditū ⁊ gressum. **S**tude esse graciosus et

virtuosus. et pugna cōtr̄ vicia. et sustine
pacīēter tribulacōes et verecūdias. Nō ē
enim aliud nisi ut vicias teip̄m. q̄ paz est
hōi attr̄h̄re aias ad deū. nisi vikat seip̄m.

**De sācta sollicitudine et
vigilātia cordis**

Ociosus hō amittit hunc mūdū et aliū.
non fructificādo sibi nec alijs. Impos-
sibile ē virtutes acq̄rere sine sollicitudie
et labore. Si tu potes esse in tuto. non te
ponas in dubio. Ille ē in securo q̄ laborat
p̄ deo ul' p̄ celesti regno. Iuueis q̄ labore
recusat. regnū celoz recusat. Si sollicitu-
do nō p̄dest negligētia non obest. sicut
ocōsitas mala ē via ad ifernū. ita occupa-
tio et quies sācta ē via ad celum. deberet hō
esse sollicitus ad custodiendam gratiam
sibi datam a deo et cū ea fideliter laborare.
q̄ sepe amittit hōmo fructus p̄ frondibus
et grana p̄ paleis. Quibusdam vro dat
deus fructus et frondes facit eis caras. qui-
busdam vro dat vt rūq; et quidā carent
vtroq;. **M**aius reputo bona creata a
dño cōseruare q̄ ea acquirere. qui nouit
acquirere et nescit reponere nunq̄ ditabi-
tur. scire vro reponere et nescire acq̄rere

nō est magnū, multū lucratur multi. sed
 numq̄ sunt diuites. q̄ que lucri sunt. nes-
 ciūt exponere. Et aliqui paulatū lucratur &
 diuites fiūt. q̄ que lucratur bene custodi-
 unt. O q̄tum fluuus imber congregacōm
 aquarū haberet si cōtinue nō deflueret, hō
 petit a deo donū sine mensura et sine fine. &
 vult ei seruire cū mensura & cum fine. Qui
 vult sine mō & sine fine amari et remune-
 rari. deb; sine mō & sine fine amare & seruire.
 ¶ **M**t negligētiam suam amittit homo p̄fec-
 tionem suā. Loq̄batur semel frater Egi-
 dius cuidam volētū p̄gere romam dicens.
 Quādo ibis p̄ viam noli attr̄lxre tibi que
 videb; ne impediāt te. & scito eligere bonā
 moneta a falsa. multe enim sunt astucie
 inimici & ei? laquei varij & occulti. **B**eat9
 qui exfructat corp9 suū amore altissimi &
 de bono qd̄ facit a celo inferi9 p̄m̄ium nō
 reqr̄it. Si q̄s esset paup̄rim9 valde & dice-
 ret ei aliq̄s. frater accōmodo tibi hāc rem
 meam ut p̄ tres dies exfructes eam & per
 hoc habebis thesaurū infinitū. nōne iste
 paup̄ si cōstaret sibi hoc esse vrū studeret
 sollicitate rem illā exfructare. **R**es mutuata
 nobis a deo est caro nr̄a. & quasi tres dies

fuit totū tēpus vite nre. **S**i vis ergo frui
stude lucrif si nō laboras quō quiescas; si
omēs agri a vinee hui⁹ mūdi essent ym⁹
hōis q̄ nō coleret eos nec coli faceret. quē
fructū inde p̄ciperet. **A**liq̄ habēs vno puā
q̄ritatem agroz a vineaz ⁊ ip̄os coleret.
p̄ se ⁊ plurib; alijs p̄cipit inde fructus. **S**i
q̄s vult facere malū vix petit cōsiliū sup hoc.
⁊ si vult facere bonū studet cōsiliū a multis
p̄q̄rere. **P**robium yronicū est. **A**d spem vi
cini tui nō ponas ollas ad ignē. **N**ō est
hō bt̄us si bonā habet volūtate n̄ hōis opi
bus studeat eā cōsequi ad hoc dat d̄ hōi
ḡciam ⁊ seq̄tur eā. **D**ixit semel fratri **E**gi
dio quidam homo vagabundus ut vide
batur. **f**rater **E**gidi. fac michi consolatio
nem. **R**espōdit frater **E**gidius. stude te be
ne habere. et habebis consolacōnem. **N**isi
enī quis paret ī se locū deo. nō inueit locū
creaturis dei. **Q**uis est q̄ velit facere id qd̄
esset meli⁹ nō solū aīe sed etiam corpori ī
hoc mūdo. tunc ergo nec bonum aīe nec bo
num corpori volum⁹ facere. **E**go possem
iurare veraciter q̄ q̄ alleuiat sibi iugū dei
⁊ agguat s̄ illd̄ ⁊ q̄ illd̄ s̄ agguat. ip̄s sibi
alleuiat. **V**tinā facerēt hōies q̄ ess̄ meli⁹

etiam eorum corporibus in hoc mundo, qui fecit
 alium mundum fecit et istum et de bonis que
 tribuit in alio mundo potest in isto tribue
 re. et corpus scit de bonis anime. quia bonum et
 malum anime redundat in corpus suum. Tunc
 dixit ei quidam frater, forte moriemur an
 tequam bonum nostrum cognoscamus. Qui ait,
 Pelliparii cognouerunt de pellibus, cerdones
 de calciamentis, fabri de ferro et sic de alijs
 artibus. Quomodo autem homo potest scire ar
 tem in qua nunquam studet. Credis tu quod mag
 ni domini debent magna dona, stultis et iniquis
 hominibus non dant. Bona opera sunt via
 ad omne bonum, sicut mala opera sunt via
 ad omne malum. Beatus ille quem nulla res
 a celo inferius de edificabit, et quoniam omnia que
 videbit et audiet vel sciet edificabunt. Et
 de omnibus studet elicere utilitatem suam

De contemptu mundi

Uet homini illi qui ponit cor suum et desi
 derium suum et vires suas in rebus terreis,
 propter quas relinquit et perdit bona celestia et
 terrena. Aquila qui volat alte si haberet al
 ligatam cuiuslibet ale unam de trabibus eccle
 sie sancti petri, non volaret ita alte. Multos
 vidimus laborantes frangendo saxa, cauando

mōtes et alia opa grauia corpori faciendo.
sed p̄ anima quis ita viriliter laborat: a
uarus est similis talpæ que non credit aliū
thesaurum esse nec aliud bonum nisi caua
re terram et inhabitare eam. tamen sūt the
sauri alij quos ignorat. Aues celi et bestie
terre et pisces aquarum quādo habent ci
bum sibi cōpetētem contētī sunt. Cū ergo
hō contēt9 nō sit reb; terreis quī semp sus
piret ad alia patet q̄ ad ista nō fiat p̄nci
paliter fact9 h; ad alia; corp9 factum enī
fuit p̄pter aiā et mūd9 iste p̄t aliū mū
dum. Mūd9 iste talis cāpus ē q̄ habēs
ex eo p̄tem maiore; habet p̄tem detiore;
Ite dicebat q̄ nō placebant multū b̄tō
francisco fornice. p̄pter nimā sollicitudi
nem quam habēt congregādi victualia
sua. Sed auēs celi magis placebant ei
q̄ non cōgregant in horrea. Caro nostra
est sicut porcus qui auide currit in lutum
et delectatur in luto. Caro nostra est sicut
scrabro q̄ semp steruus e q̄nū voluere dele
ctatur. Caro nrā est sicut pugil dyaboli
Dixit ei quidam frater. Quō possemus ca
uere a vicijis corpis tūc r̄ndit frat̄ Egidi9
q̄ vult trāsterre maḡ sax̄ et trabes grandes

dicitur trāsterre
reuertere facit
vniuersum vniuersum
latitipsum dicit
cum delectatur in
aureo gratia de
nis delectatur. Volue
runt hunc ride ē
e conū carum q̄
vnde q̄m mē
mōta hūit in ci
tūris r̄ndit q̄p
frater. Dicit q̄
nō vniuersū dicit
vniuersū q̄p mē
r̄ndit q̄m mē
cāpūs quōlibet
q̄ p̄ntē dicit mō
quod dicit q̄p mē
nō dicit mē
dicit q̄p mē
Cep
Cana magiam
Cepit q̄p mē
quōlibet mē
dicit q̄p mē
dicit q̄p mē

studet eas trāsferre ingenio magis q̄ vi-
 ribus. et in hoc facto est simpliciter p̄cedē-
 dum. om̄e viciū ledit castitatem. est enī
 sicut speculum clarum qđ p̄ solum anhelū-
 tum obscuratur. Impossibile est enim hoīez
 viue ad gratiam dei. dum ei placet in carni-
 bus delectari. Volue igr̄ a reuolue de sup̄ a
 de sub̄ hinc inde. Et nō est aliud q̄ pug-
 re contr̄ carnem que vult te tradere die ac
 nocte. q̄ qui vincit. omnes inimicos suos
 vincit et deueit in om̄e bonum. Dicebat aut̄.
 Int̄ oīes virtutes ego p̄eligerem factam
 castitatem. Dixit ei quidā frater. Nonne
 maior virtus est caritas q̄ castitas. Respo-
 dit ei frater egidius. Quid est casti⁹ casti-
 tate. frequēter cantādo. dicebat. O facta
 castitas qualis es. tu es talis et tāta. qualē
 et quātam te fatui non cognoscūt. Dixit
 ei quidā frater. qđ vicas tu castitate. tūc
 r̄ndit. Castitatem vico om̄es sensus custo-
 dire gr̄tia dei.

De puḡ temptacōm

Gratia magna in pace custodiri nō
 potest. q̄ semp̄ oriūtur multa cōtra-
 ria. quāto enim gratiosior erit tāto plus a
 dyabulo impuḡtur. nō tamen debet homo
 apter hoc cessare sequi gratiam suā. quia

quanto grauior fuerit pugna si vicerit
maior erit corona. Nos ideo non habemus
multa impedimenta. quia nos sumus tales
quales esse deberemus. Verum tamen si quis
bene iret per viam domini nec fatigacionem ha-
beret nec tedium. sed in via seculi fatigacionem
habet homo et tedium usque ad mor-
tem. Respondit ei quidam frater. Tu vide-
ris dicere duo contraria sibi metipsum. Respon-
dit ei frater Egidius. Nonne demones cur-
runt potius ad hominem habentem bonam
voluntatem quam ad alios? Ecce impedin-
tum. et si quis venderet de nariatam suam
plus miles quam valeret quam fatigacionem
sibi sentiret? Ecce soluta est contrarietas.
Dico ergo. quanto quis pleior fuerit virtuti-
bus. tanto magis infestatur a viciis. et tan-
to magis ea debet habere odio. De omni
vicio quod vices virtutem acquirit. et de quo
cumque vicio amplius tribularis de eo ma-
gis premium recipies si deuicas. quacumque
de causa homo amittit ire per viam domini sui. ipsa de
causa amittit premium suum. Dixit ei quidam.
Temptor temptacione pessima. frequenter et
pluries rogavi dominum ut auferret eam a me. et
non auferit eam. Respondit frater Egidius. quanto aliquis

et non impedit
to et forte
ad ad plun
et sentit se ad
habentem et
fuer. Si de ter
de te agnala qu
vixit in abiquo
et facere in uale
multis laboribus
Ratur inter
quod cum pater
hinc ppter labores et
optulit emegit
hinc hinc adan b
nu. Si deo in la
arboris et non dicit
in vultu labore a gnat
dum in vultu videri gen
de tercia caprat in o
Cum inat in vultu
eam. Si non purga
it. Si non tunc et
vultu hinc. Dum in
recordare in vultu
in vultu hinc

rex munit ampli⁹ milites suos armis. tan-
 to vult ut fortis prelietur. **S**i quis etiā
 vadit ad plium oracōis quasi sine armis
 q̄ sentit se aridū ⁊ in deuotum. deus vidēs
 fidelitatem ei⁹. ponit in eo signū armorū
 fuoz. **S**ic ē de temptacōibz; aliqñ. sic acci-
 dit de agricola qui vidēs filuā arborum et
 wprūm ī aliquo territorio suo in quo vel-
 let facere nouale ⁊ granum seminare. sed
 multis laboribz; ⁊ angustijs et sudoribz; fati-
 gatur anteq̄ recolligat inde granum. et
 qñq; eum peritet q̄ laborem illū assump-
 serit ppter labores et angustias q̄ sibi in
 opere illo emergūt. **P**rimo nāq; intuetur
 filuam sup̄ adādam fructibz; et nō videt gra-
 nū. **S**ecundo cū laboribus multis incidit
 arbores ⁊ nondum videt granū. **T**ertio
 cū multo labore ⁊ graui euellit radices ar-
 borū ⁊ nōdū videt granū. **Q**uarto p̄scin-
 dit terrā ⁊ aptat ⁊ nōdum videt granum.
Quinto arat iterū terrā. **S**exto seminat
 eam. **S**eptio purgat eam. **O**ctauo me-
 tit. **N**ono triturat. **E**t hec omnia cū labore
 multo facit. **D**ecimo reposit cū gaudio. q̄si
 nō recordans tāti laboris ppter fructum
 multū quē habet in fine. **M**ultos etiam

labores alios plures istis quos oēs bene
dixit ppter gaudiū qz fructū bonū percipit.
Utē dixit ei quidā, qd possem facere si
enī facio aliqd bonum habeo inde vanā
gloiam. a si facio malū, incido ī tristitiā a
quasi in desperacōem. Respondit ei frater
Egidi⁹. **B**n̄ facis si doles de peccis tuis. tñ
cōsulo tibi ut doleas modēate, semp enī de
bes credere qz maior sit potētia dei ī peccō
q̄ tua ī peccādo, si deus facit misericordiā
alicui magno peccōri credis tu qz minus
peccōz relinq̄tur. Ceterū ppter temptacōem
manis gloie nō desistas facere bonū. **S**i
enim agricultor volens iacere semen ī ter
ra diceret intra se. **N**olo seminare. qz si se
minauero forte uenient uolucres celi com
medent ex semine illo et ppter hoc non se
minaret. non haberet fructus terre ad cō
medēdum. **S**i autē seminat licet aliquid
de semine illo pereat. tñ maior pars rema
nebit ei. **S**ic est ille q̄ temptatur a vana
gloia a pugt cōtra eam. **Q**uidam frater
dixit fratri **Egidi**⁹ legitur de b̄tō bernādo
qz sel dixit septem psalmos p̄niales nec
quid qd aliud cogitauit nisi sup hīs q̄ di
cebat. **R**ndit frater **Egidi**⁹, mai⁹ reputo

1205

3

2

2

castro quod
et ad defendi
Quod si sen
dum Egidi
et frater
et de peccis
facere p̄nial
castro dicit
peccator tam
egredi
et dicit
quod non
et dicit
de hoc dicit
nostris p̄nial
habet peccat
dicit et dicit
matheus dicit
bunū
Quod est
omni oratio
ignoscit
facere
habet

si castrū aliquod fortiter impugnetur. et custos castrī defendit se viriliter et valēter.

Sequitur de virtute

Dicebat semel quidā iudex secularis fratri Egidio. Quō possemus nos ascendere ad statū gratie et virtutis? Respondit frater Egidius. Primo debet hō dolere de peccatis suis. postea pure cōfiteri. deīn facere penitentiā sibi impositam. postmodū custodire se a peccatis oibus et occasioib; peccator. tādē debet se exercere in bonis opibus. Benedictū sit illud malū. quod conūtitur hōi in bonum. Et maledictū sit illud bonū qd conūtitur hōi in malum. libēter debet hō sustinere mala in hoc mūdo. qz de hoc dedit nobis exemplū in se ipso dñs noster ihesus xp̄us. Beatus qui habet dolorē de peccatis suis et plorabit die ac nocte nec cōsolabitur in hoc mūdo donec pueniat illuc ubi oia desideria cordis sui cōplebuntur.

De gratia oracōnis

Oratio est iniciū et cōplemētum ois boni. oratio illustrat animā. et peccam cōgnoscitur bonū et malū. hanc oracōem debet facere quilibet peccōr ad deum. ut det illi cōgnoscere suam imbeciam et sua peccā

7 eius bñficia. **Q**ui nescit orare. non cog-
noscat deū. **O**ēs qui debēt saluari si habēt
vsum oracōis. de necitate oportet ut i fine
suo ad oracōem se conūtant. **P**onamus q
aliq̄ mulier verecūda multū a simplex ha-
berz vnicū filiū valde dilectū. q̄ ppter offen-
sam aliquā captus esset a rege a ad suspē-
dium deduceretur. **N**ōne hxc mulier licet
verecūda a simplex solutis crimbz a nuda
to pectore vociferādo clamaret. a ad regē
rogādo currez p liberādo filio suo. **A**mor
filij a necitas. mulierem verecūdam a vix
extr̄ limitem domus sue exeūtem prius. q̄h
effrōtem postea redderz. a p plateas int̄
hoiēs eiulātem. a de simplici efficerz sapiē-
tem. **S**ic bene sciret a vellet orare q̄ mala
sua a picula a dampna sua veraciter cog-
nosceret. **D**ixit ei quidam frater. **M**ultū
deberet homo dolere quando non potest
in oracōe gratiam deo cōmis inuenire. **R**es-
pondit frater **E**gidius. **C**onsulo tibi. q
plane facias fructum tuum. **S**i enim ha-
beres aliquātulū boni vini in vegete a fex
essz sub vīno. velles tu vegetem cōcutere a
vīnū cū fece miscere. **N**ō essz hoc faciēdum.
Et si mola molēdim nō facit aliquā bonā fai-

datum dicitur
cū in loco pl
vitate boni
a rogata illa
alij in oracōe a
mulier at nūc
ne esse vix ad
huc essent oculi
idem lacrimaz
di ut dicit nō sola
cebat a frater qu
teptatione pante
dicitur vix. **N**es
dicitur vix. **N**es
ad dicitur vix. **N**es
lomo dicit vix
nat a facit aliq
fuit dicit vix. **N**es
dicitur vix. **N**es
bos nūc nos. **J**es
cū alio vix. **N**es
la mola teptatō
reus ad retrāda
oes vix. **N**es
ter hoc vix. **N**es
vix. **N**es

nam molēdinarius nō cōfrīngit eā stacū
 cū malleo. sed plane ⁊ paulatiue repat eā.
 ⁊ sic facit bonam farinā, facias tu filiter.
 ⁊ cogitā nullaten⁹ dignū eē cōsolacōem
 aliq̄ in oracōe a deo recipe. Nam si quis
 vixisset ab inicio mūdi vsq; nunc. ⁊ victu-
 rus esset vsq; ad finem eius. ⁊ in oracōe
 deduxissent oculi eius oī die plenā parap-
 fidem lacrimaz. nō esset dign⁹ in fine mū-
 di ut deus cōsolacōnem vnicā daret ei. Di-
 cebat ei frater quidā alius. Quare plures
 temptacōnes patitur hō dum orat deū. q̄
 alijs tēporibus. Respōdit frater egidius.
 An aliquis habet causam contr̄ aliquem
 adūsarium suū in curia p̄ncipis alic⁹. Si
 homo iste vadit ad p̄ncipem illum ut p̄o-
 nat ⁊ faciat aliq̄ contr̄ adūsarium. Adū-
 sari⁹ ille hoc sciēs opponit se illi totis viri-
 bus ne sentētia detur p̄ isto. sic facit dya-
 bol⁹ contr̄ nos Ideo q; s̄p̄tēis in colloq̄o
 cū alijs videbis frequēter te nō sentire bel-
 la multa tēptacōm. sed si ad oracōem per-
 rexis ad recreādā animā tuam tūc sen-
 ties otr̄ te ignita iacula inimici. non des-
 p̄ter hoc relinq̄re oracōem sed firm⁹ sta-
 re q; hxc est via ad supnā patriam. et ille

qui propter hoc orationem relinquit est sic ille
 qui de plio fugit. Dicebat ei quidam mul-
 tos video habere gratiam deuocōis et lac-
 maz. quā ad orationem vadūt. Ego autē vix
 possum inde aliqd sentire. Respondit frater
 Egidi. Labora fideliter et humiliter. quia grām
 quam nō dat tibi deus vna vice dare tibi
 potest in alia vice. et quod nō dat tibi in vno
 die vel in vna septimana vel in vno mense
 vel in vno anno. potest tibi dare in alio die
 vel in alia septimana vel in alio mēse vel in
 alio anno. Pone laborem tuum. et deo po-
 net grām suam sic placebit tibi. Faber qui
 fabricat cultellum multas dat tonsiones
 super ferrum de quo facit cultellum antequā
 cultellus perficiatur. sed postremo in vna
 percussione cultellus perficitur. Multū debet
 homo sollicitus esse de salute sua. Si enim totus
 mundus esset plenus hominibus etiam vsque ad
 nubes si possibile esset. et de hijs omnibus nō
 deberet homo saluari nisi vnus solus. tamen
 quilibet deberet sequi gratiam suā ut esset
 ille vnus. quia nō est amittere corrigiam
 calciamenti. amittere supernam patriam.
 Sed et nobis. quia est qui daret et non est
 qui accipiat. Alio tempore quesuit quidam

fratres. E
 helpo... ma
 quod malu
 frater opul
 non afflicto
 vna gratiam
 fuerit... e p
 vno frate. E
 filio... frate
 conuictis fr
 ab eo... fr
 dicitur... d
 vobis. Mult
 nō... fr
 fructus... a
 tebus... fr
 ad... fr
 o... fr
 dicitur... fr
 frater... fr
 frater... fr
 frater... fr
 vno... fr

a fratre Egidio. Quid facis frater Egidio?
 Respōdit facio malū. Iterū dixit illi fratri
 egidio, qđ malum facis tu qđ es frater mi
 nor. frater egidius dixit cuidā frateri mi
 nori astāti. frater quis est paratior. ul' de9
 dare graciā suam vel nos recipere. **M**ndit
 frater ille de9 ē paratior dare qđ nos recipere
 Dixit frater Egidio. Et facim⁹ nos bene?
 Respōdit frater ille. Immo facim⁹ male. Et
 conūsus frater Egidio ad illū qđ queſieat
 ab eo qđ faceret. ait. Ecce patet qđ dixerā
 tibi verum. cū dixi me facere malum. Item
 dicebat. Multa bona opa commēdantur
 in ſac̄ scriptura. ut veſtire nudos. paſcere
 famelicos et alia multa tñ de oracōe loqñ⁹
 tes deus ait. Nam et pater tales querit. qđ
 adorāt eum. bona opa adornāt aia. Sed
 oratio est nimis magnum qđ. Item dice
 bat. Sācti religioſi ſunt ſicut quidam lupi
ſācti qđ vix exeūt in publicū niſi p magna
neceſſitate. et tūc in publico nō contrībūt
magnam moram. Dicebat fratri Egidio
 frater quidā familiaris ei⁹. Quare non
 exis aliqñ ad ſeculares volētes tibi loqui?
 Respōdit frater egidio. **V**olo facere proxi
 mo meo cū bono animo. nō credis qđ dare

potius mille libras aliquam si haberem eas
quam ego darem me proximo. Respondit frater.
Credo. frater. Egidius dixit. Et credis quod
ego darem potius quatuor milia librarum
quam darem me aliquam proximo. Respondit ille. Credo.
Dixit ei frater Egidius. Dominus dicit in euangelio.
Qui relinquit patrem matrem et fratres et
sorores et propter nomen meum. centuplum acci-
piet in hoc mundo. ¶ Fuit autem quidam romanus
qui intravit ordinem nostrum cuius facultates di-
cebantur valere sex milia librarum. Ergo aliquid
magnum est ad quod datur deus aliquibus in hoc mundo
ex quo valerent centies sex mille libras. Sed nos
sumus cecici velati. si videremus aliquem ho-
minem gratiosum multum et virtuosum non
possemus ferre perfectionem eius. Si quis esset
vere spiritualis. vix vellet videre aliquem vel
audire vel moram facere cum aliquo. nisi pro
necessitate sed semper optaret solitarius esse. Di-
cebat iterum de seipso. Ego potius vellem esse
cecus quam esse pulcher homo de mundo. vel dicitur
vel sapientior vel nobilior homo de mundo. Dixit
ei quidam. quare tu potius noles ista quam esse
cecus. Respondit. quod timeo ne impedirent
iter meum. Beatus erit qui nec cogitabit
nec dicet nec faciet aliquid reprehensibile.

iterum aliquo
dicitur dicit
ter. de illo dicit
an ubi q. m. h.
dicit frater ego
m. h. n. t. ce
tripliciter. q. u. t.
n. o. s. g. r. a. t. i. a. m.
v. e. n. i. s. d. i. g. n. i. t. a. t. e.
e. x. p. e. d. i. t. d. o. s. i. n.
d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. m.
c. a. n. o. n. i. a. t. i. o. n. e.
i. s. p. o. q. d. o. s. r. e. p. r. e.
d. i. t. p. o. t. e. n. t. i. a. m.
n. o. r. t. e. m. p. r. e. m. i. a.
t. u. a. d. q. u. o. n. i. s. e.
De caute
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.
S. i. n. t. e. r. n. e.

Interrogauit aliquñ frater Egidio quēdam
 dicēs quid dicūt sapiētes esse contēplacō
 nem? Ac ille dixit Nescio. Ac ille Vis ut di
 cam tibi q̄ michi videtur? Et ille ait. Volo.
 Dixit frater Egidio. Gradus contēplacōis
 michi videtur eē ignis. vinctio. extasis. cō
 templatio. gustus. regēs ⁊ gloia. Item si
 inuēis gratiam in oracōne ora. etiā si nō in
 uenis ibi gratiam ora. q̄ pilos capraz ac
 cipiebat deus in oblacōem. Int̄dum pl̄
 diligit rex pedem mi⁹ laborātis p̄ eo. q̄ to
 tam p̄sonam alteius multo plus laboran
 tis. p̄ eo q̄ dñs respicit cor. quādo dñs de
 dit p̄dicacōnem factō petro dixit ei q̄ mi
 norem p̄tem semp retineret sibi dicens. ⁊
 tu aliquñ conūsus confirma fratres tuos.

De cautela spiritali habēda

Sis bene videre erue oculos tuos.
 si vis bene audire. esto surdus. si
 bene loqui. esto mutus. si vis ambulare
 abide tibi p̄des tuos. si vis bene opari.
 mutila tibi manus. si vis bene amare. habe
 te odio. si vis bene viuere. mortifica te. si
 vis bene lucrī. cito p̄dere. si vis esse diues.
 esto paup. si vis esse in delicijs. affligere te.
 si vis esse securus esto semp i timore. si vis

exaltari humiliare te. Si vis honorari despi-
ce te et honora despicientes te. si vis habere
bonū fustie malū. si vis eē in quiete labora. si
vis bñdici desideria maledici. O q̄ maḡ sa-
piētia ē scire hxc facere. et q̄ hxc maḡ sūt nō
oib; data sūt. Si mille ānis vixit hō nec
haberet ex os suū satis habere; facere int̄
ī corde suo. nec posset ad p̄fectū op̄lemētū
peruenire. tātum haberet facere solū intus.
Nullus deberet velle videre aliq̄d ul' audire
sive loq̄ de aliq̄ re nisi usq; ad vtilitatem
suā. nec vltra p̄cedere vllō mō. Qui non
vult cognoscere non cognoscetur. sed v-
nob. qm̄ illi q̄ habēt dō dei nō cognoscūt.
et q̄ nō habēt nō q̄runt. hō fingit deū q̄lem
vult. s; semp̄ ip̄e ē q̄lis ip̄e est. **De sciētia**
et vtilia muti. et de p̄dicaōe verbi diuini

Qui vult scire satis inclinat caput sa-
tis et opetur satis et trahit vētrem p̄
terrā et dñs docebit eū satis. Summa sapi-
ētia ē bō opa facere et bñ se custodire et iu-
dicia dei cōsiderare. Dixit se l' cū dā vlet̄ ire
ad scolas cā discēdi. Cur vis ire ad scolas?
Summa totius sapientie est timere et a-
mare. hxc duo sufficiūt tibi. Tantam sapi-
entiam habet homo q̄ tum boni operatur

in omni ho
alio et ho
cupi. V
ans et p
dicitur in
et mō
nari p̄
nus erat
bene p̄
saluam
factum
scire
plō
nam
a
re
fō
eq
q̄
p̄
le
f̄
lre
nō
alio

non plus. Hō his mīmis sollicit9 fore vtilē
 alijs. sed esto magis sollicitus ut sis vtilis
 tibi ip̄i. Volumus aliqñ multa scire pro
 alijs et pauca p nobis. Verbū dei non est
 dicētis nec audiētis. sed opantis illd. **M**
 si nesciētes natare intruerūt in aq̄s ut ad
 iuuarēt peūtes in eis et cū peūtib9 pierūt.
Prius erat vnū malū postea sunt duo **S**i
 bene pcuras salutem aie tue bene pcurab
 salutem oim amicorū tuor9. si bene facis
 factum tuū. bene facis oim factum bene vo
 lētum tibi. **P**redicator verbi dei positus est
 a deo. ut sit cādelā speculum et vexillifer po
 pulo dei. **B**eatus ille q̄ ita dirigit alios p
 viam rectam q̄ ip̄e non cesset ire p eam.
 et sic incitat alios ad currēdum q̄ ip̄e cur
 rere nō desistat. et sic est adiutor alijs q̄
 fiāt diuites ut ip̄e ex hoc nō fiat paup̄. **C**re
 do q̄ bonus p̄dicator magis loq̄tur sibi
 q̄ alijs. **V**idetur michi q̄ qui vult animas
 peccator9 tr̄h̄ere. magis debet timere ne ip̄
 se male ab eis tr̄hatur. q̄ sollicitus esse ut
 tr̄hat. **C**ui quidā frater. **Q**uō tunc **S**ille.
Aute oculos tuos ne videāt vāitātē. **I**lli q̄
 dicūt nō ap̄hendunt et illi qui audiūt nō
 intelligūt. **D**ixit ei quidā **Q**uid est meli9?

predicare an facere. Respondit, quis ma-
gis meretur. vades ad factum iacobū. vel
ad sc̄m iacobū ostēdens viā. vides multa
q̄ nō sūt mea. multa audio q̄ nō intelligo.
et multa loquor q̄ nō operor. Ergo vide-
tur q̄ p̄ solū visu loq̄lam et auditū nō sal-
uatur hō. **De verbis bonis et malis**

Qui loq̄tur verba bona est quasi os
dei. et qui loq̄tur verba mala est quasi
os dyaboli. Quā serui dei cōgregātur i ali-
quo loco ad loquendum. debet tractare de
pulchritudine virtutū ut placeant eis vir-
tutes. q̄ si placerēt eis virtutes. exercerē-
tur i eis. Et si i virtutib; exercerent. semp
ab eis virtutes āplius amarētur. Quāto
homo magis plenus est vicijs. tanto ma-
gis ei necessarium est loqui de virtutibus.
Sicut enim ex frequēti colloquio prauo
de vicijs incidit quis in vicia faciliter. sic
ex frequēti colloquio sancto de virtutib;
faciliter inducitur et disponitur ad virtu-
tes. Sed quid dicemus. de bono nō pos-
semus dicere bonum nec de malo possu-
dicere malum. Quid ergo dicemus. de bo-
no nō possemus dicere q̄tum bonum sit
nec de malo culpe et pene q̄tum malum sit.

cū vtrūq; incomphensibile sit a nob. Ego non reputo minorem virtutem esse scire bene tacere. q̄ scire bene loqui. Et videtur michi q̄ homo debet habere collum ad instar gruis. vel q̄h p multos modos trāsi ret verbum anteq̄ egredietur ex ore

De virtute perseverantie

Quid p̄dest homini orare ieiunare elemosinas facere seip̄um affligere se t̄re quoq; magna de celo. et nō p̄ucire ad portam salutis? Ecce aliq̄n apparet aliq̄ nauis in mari. formosa maḡ et noua. multo thesauro. t̄n si impedimēto aliquādo occurrēte ad portum nō puenit sed miserabiliter perit. Et quis p̄fuit omnis illa bonitas et pulchritudo ei? Et iterū in mari est quedā nauis difformis. non grādis. et t̄sta despecta nō multo thesauro plena. et cū multo labore feliciter puenit ad portum. euadēs picula maris. et hec sola omēdatur. Simile accidit in hoibus huius mundi. Merito igr̄ omnib; est timendum. Quāuis arbor sit nata. nō statim est maḡ. et si magna nō florida. et si floret non statim p̄ducit fructum. cū p̄ducit fructus non statim sūt magni. et si magni nō statim maturi.

si in auri non tñ ad os hois oēs pueniūt.
sed multi decidunt a putrefiunt a porcis a
alijs bestijs deuoratur. Dixit ei quidam.
Deus faciat te bene finire. Respōdit. Quid
michi pdesset si regnū celoz cētum annis
mēdicassem nisi bene finire. Duo mag̃ bō
hois puto. deum amare et a pccis cauere,
q̃ haberet hxc duo haberet omnia bona

De religionibus

Dicebat frater Egidius de seipso lo
quēs. Mallē modicū habere gracie
dei in religione q̃ multum in seculo. qz plu
ra picula et minora adiutoria sūt in seculo
q̃ in religione, sed peccator pl̃ formidat
bonum suum q̃ malum suum. qz timet pe
nitētiā agere a religionem intrare, plus
q̃ in pccō iacere ul' in seculo remanere. Qui
dam secularis pccit cōsiliū a fratre Egi
dio. vtrum expediret ei religionem intra
re vel nō. Respondit, si quis pauprimus
sciret aliquem pccōsum thesaurum ab
sconditum in antiquo agro cōmuni. nūq̃
ab aliquo cōsilia quereret vtrum ad the
saurum ire deberet, quanto magis ire ad
cauandū tantum thesaurum deberent
oēs homines cū festinacōe ire. hxc ut ille

audiunt. vobis oibus huius statim reli-
 gionē intrūit. Dicebat q̄ frater Egidius.
 Multi religioē ingrediūtur sed q̄ religio-
 nē suēiunt non opantur. et sunt huiusmodi
 sicut agricola. qui si arma rotandi indueret
 et cū eis pugre nesciret. Nō enim omnes
 hōies equū beyhardum scirēt eq̄tare nec
 infidētis ei sibi nescirēt a casu cauere. Nō
 reputo magnū terram alicu⁹ regis intrē.
 nec reputo magnū dona a rege accipere. s̄
 reputo magnum scire sicut decet i terra re-
 gis stare. Curia magni regis est religio.
 quā non reputo magnum intrē et aliqua
 dei dona in ea recipere. sed scire sicut decet in
 ea viuere. Proci⁹ autē velle in seculari statu
 existere et deuote ac sollicite ad religiois
 ingressum suspirare. q̄ in religioē existere
 et peccare. Bloiosa virgo mater dei nata
 fuit de peccatoribus et peccatricibus. tñ est
 illud q̄ est. et nō fuit de aliq̄ religione. De-
 bet religiosus credere se nō bene stare nec
 bene viuere posse nisi i religione. Videtur
 michi q̄ religio fratrum minorū vere fuit
 missa a deo in hūc mūdum ad magnā vti-
 litatem hōim. Sed v nobis nisi sum⁹ tā-
 les q̄les esse debem⁹. Religio fratrum minorū

videtur michi paupior et dicitur totius mundi
discipulus videtur michi graue religiosorum vi-
cium. quia minus alte voluit ambulare. quia quanto
gradus altior tanto casus grauior. ¶ Et dixit
sactus frater friscus. quod peccatum sacerdotum maius
est quam peccatum totius mundi. quanto tum est ergo
minorum fratrum maius omnium sacerdotum aliorum
totius mundi. quia gradus altior est quem deus
seruauit et illum suis discipulis seruandum tradi-
didit. Et quia omnia sciuit preterita et presentia et
futura et omnia fecit. credendum est veraciter
quod altiozem perfectionem et meliorem omnium sta-
tum elegit. Ille est diues qui ymitatur diui-
tem. ille est sapiens qui ymitatur sapientem.
ille est bonus qui ymitatur bonum. ille est pulcher
qui ymitatur pulchrum. ille nobilis qui ymita-
tur nobilem videlicet dominum ihesum christum

De virtute obedientie et
quibusdam alijs virtutibus

Quanto magis restrictus est religiosus
sub iugo obedientie tanto maiorem reddet
fructum. et quanto magis est religiosus restrictus
et obediens prelati suo propter honorem dei tanto
magis est pauper et mundus a peccato suo pro ceteris
hominibus huius mundi. Religiosus bene obediens si-
milis est militi bene armato sedenti super bonum equum

qui trahit securus in hostes et nemo eum
 offendere potest. Religiosus autem obediens
 cum murmure similis est militi infideli equo
 malo. et trahens inter hostes cadens et ab
 inimicis quandoque capitur vulneratur in
 carceratur vinculatur et quandoque occiditur
 Religiosus qui in propria voluntate vult viue-
 re. ad infernum vult ire. Quam diu hoc tenet
 caput sub iugo implet horrea frumeto. Hoc
 autem non tenens caput sub iugo. sed vagan-
 do discurrens in campo. magnus dominus videtur
 sibi esse. sed pro eum horrea non implentur.
 Magni et sapientes ponunt caput humili-
 ter sub iugo obediencie. Stulti caput de subiu-
 go extrahunt et obedire nolunt. Mater quae
 quandoque nutrit filium et exaltat. quae postquam mag-
 nus effectus est propter superbiam suam non
 obedit. sed eam deridet et spernit. Maius re-
 puto obedire plato homini propter amore
 dei. quam ipsi creatori pro seipsum aliquid impe-
 rati. Videtur michi quod si aliquis esset in tan-
 ta gratia quod cum angelis loqueretur et wear-
 tur ab homine cui promisit obedientiam. deberet
 collocutionem angelorum dimittere. et homini cui
 propter deum promisit obedientiam. obedire.
 Qui vero ponit caput sub iugo obediencie

Et postea extrahit caput de subiuogo obediē-
tie ut viam sequitur perfectōis. hoc est signū
latētis supbie magne. **B**ona consuetudo
est via ad omne bonū. Et mala consuetudo
ad oē malū. Si quis vixisset ab inicio mūdi
vsqz mō. et semp passus fuisset malū i vita
sua. et mō iret ad omne bonum. qd noceret
ei oē malum qd passus est. Et si quis ha-
buisset bonū ab inicio seculi vsqz mō. et nūc
iret ad oē malū. qd prodest sibi omne bo-
num qd habuit. Dixit ei quidā secularis.
Vellem in hoc mūdo dū vīuere et in oibus
habūdare. **R**espōdit. si vīueres mille an-
nis et esses dñs toci mūdi. qd premiū acci-
peres a carne tua cui seruauisti. **S**ed i mo-
dico tempore qd bñ egerit et bñ se custodie-
rit recipiet premiū inenarrabile. **B**ona
societas est homini sicut tirriaca et mala so-
cietas sicut venenum. **A**rbres que stant
iux viā interdū feriūtur ferro a trāsēntibz
et fructū nō sināt maturari. sic nocet stare
in publico. **D**ixit quidā fratri egidio. qd
possem facere ut setirē aliq̄ suauitatem de
deo. **R**ndit. **I**nspiāuit tibi de9 ymq̄ bonā
volūtate. q̄ ait. **M**ltociēs dixit ei pluies frat-
Egidi. i hęc verba vociferās alta voce. qre

no aliam
etiam te
ostia q
de yron
officiu
us que
nolūm
regat q
mofidū
fapit
regit q
tuer reg
mō dō
u. are
bonū
fanti
feror
mō dō
vō dō
apare
egidō
gortm
quātm
frat
red
pōt

nō custodiūisti illam bonam volūtatē,
 Et duxisset te ad maius bonū. Alius dixit,
 qđ faciā qđ sum aridus et indevotus. Respō
 dit promice loquēs. Noli orare deum. neq̄
 offeras munus ad altare, qm̄ dissipat impe
 tus aque in vndāis alueum et canalē aq̄
 molēdini. molēdinari? studet paulatiue
 reparare qđ dissipata fūt, et similiter qm̄ mole
 molēdinarij nō faciūt bonam farinam nō
 frāgit statim malleo magno. sed paulatiue
 repat et plane eas martello puo tondēdo.
 donec repentur. Religiosi vōti sūt a deo
 maxīe ad vacādum oracōi huilitati et sup
 ne caritati. Sed vllis qđ pdiderūt de h
 derium boni sui. et volūt ire nimis alte. Dū
 semel retulisset frater. Egidius cū multo
 feruore quibsdam fratribus amicis suis
 intīmis. quō anno illo quo sactus frāciscus
 trāsiuit ab hoc mūdo ad patriā celestem.
 apparere digtū fūerat cristus eidē fratri
 egidio vigilanti visibiliter corpali cū ful
 gore mire claritatis. multis vicib; p̄ dies
 quēdecim in loco fratris cecōne. Quidam
 ex fratrib; dixit eidem fratri egidio. Velle
 qđ in eodem loco vbi cristus sic digtūe cō
 placuit apparere fieret vna pua ecclesia

de formosis lapidibus et pollitibus, quod respondit
quod bene dicitis, quod plures facte sunt ecclesie in locis
ubi non ita magis fecit sicut ibi. Dixit alius. Et
quo nomine intitulabitur ista ecclesia? Respondit, de
beret veteri nomine festi pentecostes, id est ecclesia
spiritus sancti. Dixit alius? Credis tu, quod spiritus ve
nit per tempora apostolorum in aliquam personam
eo modo quod venit in apostolos, quod ait. Si ego glori
fico me ipsum gloria mea nichil est. Cui frater
dixit Tu dicitis quod deus tunc abstulit tibi fidem.
Dic mihi si placet si tu habes spem. Respondit,
Qui non habet fidem quomodo habet spem? Dixit
ei frater. Nonne speras te habere vitam eter
nam? Respondit. Non credis tu quod potest deus dare
aeram vite eterne cui placet sibi? Et ait. Non
loquimur modo plures de ista materia. Credidit
frater ille quod hoc dixit ei tunc fratre presente ibi
deus extasi repitur. Dixit quod frater Egidius
quater se fuisse natum. Prius ait natus fuit de geni
trice mea carnaliter. Secundo in sacramento bap
tismi. Tertio quando intravit religioem istam. Qua
to quando fecit michi dominus misericordiam apparitionis sue.
Et ait illi per deum frater, si ire ad partes remo
tas et quereret tur me si agnosceret te, et possem
dicere. sic xxxij annis fuit quod frater egidius
fuit natus et ante quam fuit natus habuit et per quod

fuit nat9 amittit fidem. Respōdit sic dixisti
 ita ē. Verum tñ nō habebam fidem āte ita
 bene sic de te habere. tñ deus abstulit
 eā michi. Et quisq3 haberet eā pfecte sicut
 habēda est. deus auferret eā sibi. tñ post
 hoc habui q3 merui q3 fuis ligaretur mi
 chi ad collum 7 trāxerit vtupate p omes
 vicos ist9. Cuius dicit q3 ali9 si tu nō
 habes fidē qd faceres. si tu esses sacerdos
 7 viles dicere missam solemnem. Quō
 diceres tu credo in vnum deum. Respōdens
 leta facie 7 cātans alte voce dixit. Agnosco
 vnū deum patrem oipotentem. Videbatur
 fratri egidio q3 male fecerunt plati ordi
 fratrum minor9 eo q3 nō pcurassent p vi
 ribus ad nō papa non obtētū vane glo
 rie sed pteplacōe honoris diuini dūtaxat
 7 edificacōne proximō9. canonicā cōnem
 fratrum minor9 martirū. qui p gloriosa cō
 fessione fidei fuerūt apud marzochiū int
 fecti. 7 si dñs papa voluiss9 eos canonicare
 bene quidem. sin autē fratres hoc pcurā
 tes apud deum essent excusati. Et addebat.
 Si exēpla patrum nos precedētium nō
 habuissē9 forsitā in statu penitētie in
 quo sum9 nō essem9. sed reddidit vnicuiq3

pauprimus totus plagatus et pallidus. vilissimis sordidi vestimentis indutus et oio discalciatus et oēs venirent ad eū dicētes. vale dñe qz mirabiliter estis diues. et corus et pulcher. valde speciosa vestimēta et calciamēta habetis. nōne stultus esset si talis laus ei placeret. et talē se arbitraretur esse quē illi dicerēt. cū sciret certissime. oīo rem se aliter habere.

DE omnibus religionibus et religiosis quidam placēt deo quidam displicēt. Eorū autē qui placēt sūt duo ordines. Vnus nominatur ordo amantium alter placētium. In ordine autē amantium et oēs amantes sūt serui magis deo quā se taliter diligunt in desiderio placēdi deo et diligunt se in desiderio placēdi ad inuicē propter deum. Isti amantes quatuor habēt oculos. Vnus oculus semper respicit quod semper magis placeat voluntati et beneplacito dñi dei. Alius se respicit proximū ad dādum ei semper pacē et bonū exemplū. aliorū duorū vnus respicit ante aliū retro. Ille quā est ante respicit quod sibi debeat eueire de oī tempore quod facit. Qui est retro speculatur si opus quod facit placeat dño deo. Et sic oculos quā est ante respicit retro. et

q̄ est retro respicit ante. et isti duo oculi
fūt iudices operū. Aliq̄ ordo dicitur pla
centium et placētes dicitur omnes qui se
custodiunt ne dicāt vel faciant aliquam
tribulacōnē alteri et si alij faciant eis tribu
lacōnem ipi sunt serui eorū qui eos affli
gunt de plena et bona voluntate cordis.
et vadunt videlicet ad iusticiam et non trā
seunt terminos iusticie rationem faciant
alicui. Isti duo ordines fūt in beneplacito
dñi. Illi autem religiosi qui sunt in discor
dijs et morantur in guerris et prelijs et cō
tentionibus. ppter res terrenas et non
ppter bonū aie sed ppter securitatē se repu
tāt bonos oēs fūt in displicētia dñi dei. h̄
pnt de displicētia redire ad placētiam p
penitētiā et cōfessionem et cautelam. sed
caueāt quia tam diu possunt in malo pse
uerare q̄ eis ostium misericordie claudē
retur et proicerentur extra saluacōem. Et
prelati magistri diuinitatis predicatorēs
et sacerdotes a deo sunt ordinati hac racōe.
ut sciant aias trahere ad saluacōem. Et ut
hoc seruēt? desiderēt et appetāt q̄ vinū ul
aquā bibere cū fortissime fieriūt et ut paciā
tur penā p aiabz. Tales predā magistri

p̄lentes
placēt
corres
et lencar
et in ois
delectat
confētum
p̄bant i ho
um mico
nem dñe
fuit mori
et in ois
rati cōp
p̄nt le m
De q̄o
am moti
et i lalen
suspēcōe
h̄c q̄o dñ
l̄tice p̄nt
De q̄o q̄
a p̄p̄ p̄cē
de p̄ saluac
tis quoniam
na magis
et in ois

p̄dicatores et sac̄dotes ōies sunt in bene
 placito dñi dei. **O**ies p̄dicti magistri p̄di
 catores et sac̄dotes q̄ magis sitiūt lauda
 ri et honorari q̄ sitiāt aīas tr̄ihere ad salua
 cōem. ōies stant in displicito dei. **S**ed de
 displicito possunt redire ad placitū dei. si
 confiteātur et ad hoc se custodiāt. **S**ed tm̄
 possunt in hoc morari q̄ clauderetur eis osti
 um misericordie et proiceretur ex salua
 cōem. **O**ies gētes facit nasci dñs deus p̄p̄
 suū honorē et p̄pter hāc racōem ut debeat
 eum ōies diligere sup̄ oīa et proximū p̄p̄
 deum sic seip̄os. in tātum vna gēs aliā in
 q̄tum se amat et hortātur ad salua
 cōem. **O**is gēs que nō amat et timet deū est in pec
 cato morli et ē data in manū odij et piec̄ta
 extr̄ salua
 cōem. **O**is gens q̄ gr̄adescit in
 sua reputacōe et reputat se altā et bonā de
 hoc q̄ dei est nec recognoscit a deo q̄ ha
 bet ip̄e parūficabit eā malis ḡtibus suis.
Ois gens q̄ non vult portare penitēciam
 et penā p̄ pcc̄is data ē in manū pene et pie
 c̄ta extr̄ salua
 cōem et dāpnacōnem. **O**is
 gens q̄ non timet et pauet deū dabitur in
 manū magni pauois et pic̄itur extr̄ salua
 cōem in dāpnacōnem. **B**entes q̄ magis

amant res q̄ dñm q̄ fecit eas p̄pter res pu
miētur in tribulacōibus a flagellis. **Ben**
tes que non diligunt bonum suum id est
salutem anime sue. habebunt malum id ē
dampnacōnem anime sue. **O**mnis gens
q̄ racōem dñi dei sui nec vult audire nec
obseruare. ordinata est ad penam. **O**is
gens que deridet verbum dei ordinata est
ad penā ire. Sicut sol quādo oritur. stelle
amittūt lumen suū respectu solis sic luna
et sol perdūt lumen suū respectu vniū aīe
gloificate. **E**xcluso autē me corā deo a vob̄
q̄ nō sum ego qui dico predicta. q̄ p̄ me
suspēderer in furis a proicerer in dāpna
cōnem extra saluacōnem. **O**cto sūt la
pides precōsi quos dñs dedit sanctis here
mitis beato **F**rancisco beato **D**ominico. san
ctis quoq; monachis et omnib; sanctis
suis. **P**rimus est. dolerem de peccatis et ea
pure cōfiteri et p̄niam p̄ eis pōire a caue
re de futuris a esse obediētem. **S**ecūdus
est. q̄ ip̄i s̄acti eradicati erāt ab oī spe mū
di a hōim ita q̄ corda eorū nullā radicem
temporalitatis nec carnalitatis inuēirēt
vbi se tenerēt. sed ad solum deum q̄ corda
fecerat necessario reuertebātur. **T**ercius ē.

q̄ oē bonū q̄ habebant recognoscebāt a
 dño deo a oē malū de peccis suis. **Quart9.**
 quisq; malū eis dicebat ul' faciebat erāt
 eis seruiētes de plena 7 bona wlūtate cor
 dis. **Quint9.** q̄ amabāt repl̄hensicōes et nō
 honores a diligebāt vmitatē in oī gēte pe
 mtēte 7 erāt m̄scordes et p̄ij. **Sext9.** q̄
 reputabāt se oibus alijs viliōres 7 omēs
 alios meliores se. **Septim9.** q̄ ip̄i seruiē
 bāt a nō expectabāt seruiet quicūq;
 eos reputabant viles ip̄i cū eis se viles re
 putabāt. **Octau9.** q̄ oīa beneficia recog
 noscūt a deo a ea sibi reddebāt dicentes.
 Dñe q̄d sum? q̄ si abstuleis a nobis bona
 tua q̄ fecisti nobis erim? p̄iores oibus q̄
 sūt in puincijs. **¶** Ea q̄ sibi bona q̄ dei sunt
 appropriat. deus eū expropriat. et q̄ sibi
 nichil appropriat sed totū deo attribuit.
 huic de9 bona sua q̄ ipse facit appropriat.

Deo gracias

Expliciūt aurea verba sancti Egidij
ordinis fratrum minorum

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is significantly faded.

Die...
...

